

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Nyílt levél.

az

„Országos Erdészeti Egyesülethez.”

(Folytatás.)

Minden embernek kell hogy a legfőbb törekvése az legyen, hogy magának arra az időre, midőn a magas kor, az élet viharai által okozott különféle nyavalyák, betegségek alakját meggyörnyesztik, midőn a test elveszti régi rugékonyságát és a sok fáradozás után pihenőre vágyik, ha már nem is kényelmes, de legalább szerény megélhetést biztosítson; kötelessége e mellett még családja jövőjéről is megélhetéséről is gondoskodni.

Mindkettőt legegyszerűbb lenne elérni va-

gyongyűjtés által, mint a hogy a kis hangya összegyűjti élelmét arra az időre, midőn azt naponkint beszerezni az időjárás viszontagságai már többé nem engedik.

Könnyű a hangyának gyűjteni, mikor kedvező időben mindennapi keresete szükségletét többszörösen meghaladja, tessék ezt azonban megkísérteni ott, hol a kereset a mindennapi kenyérre és ruházkodásra sem elegendő. — Tessék bárkinek megpróbálni az igaz uton való meggazdagodást az erdőőri pályán és annak jövedelméből!

Az erdészeti szak teendői oly annyira sokoldalúak, hogy az abban foglalatostkodónak minden idejét igénybe veszik s így gondolnia sem lehet arra, hogy hasznot és jövedelmet

TÁRCZA.

—*—

Veszedelemes kacsázás.

A vadászat tagadhatlanul egyike a legszebb és legnemesebb multságoknak s olyan szenvedély, melynek ha egyszer az ember rabja lett, nem bír tőle többé szabadulni. Már magában véve az, hogy a vadász telt tüdővel szivhatja a szabad természet üde levegőjét s a nem ritkán fáradságos járás-kelés által testi ereje edződik, olyan jó oldala a vadászatnak, melyet tőle elvitatni nem lehet. Kedves lehet kivált a vadászat annak, ki azt teljes joggal, félelem nélkül, szabadon gyakorolhatja, bár a szenvedély mélysége talán még sokkalta nagyobb azoknál, kik a vadászatot titokban, lopva kénytelenek üzni, mit legjobban bizonyít az, hogy az orvvadászok nagy részét nem is annyira a vadászatból nyert haszon sarkalja az öntudatos bűnösségre, mint inkább a vágy szenvedélyüket kielégíthetni, pedig hát jól tudják, hogy minden lépésüknél a tettenérés és az

ezt követő büntetés veszélyének vannak kitéve, sőt hogy gyakran életük vagy legalább testi épségük is kockán forog.

A vadászok az emberi természet és hajlamok különfélesége szerint a vadászat különféle nevei között válogatni szeretnek s alig van olyan, ki mindegyiket egyforma szenvedéllyel üzné. Az egyik az apró vadat megveti s csak a nemesszarvast, vagy erdeink királyát, a medvét tartja magához méltónak, a másik a foglyászást, kacsázást vagy a szalonkázást elébe helyezi minden más vadászatnak.

Én magam, bár a vadászat különféle neveiben volt már részem, mindenen fölött a kacsázást kedvelem meg s alig várom a tavasznak azt a napját, melyen vizünk jege kienged, hogy helyet adjon a különféle vízi vadak ezreinek. Az a nap, melyen az első kacsza megérkezésének hírének veszem, valóságos ünnepszámba megy nálam s vágyaim netovábbját vélem elérni, mikor ezt az első vendéget szerencsésen lepuffanthatom.

Ne gondolja azonban senki, hogy a kacsázás

hajtó más foglalkozást is üzzön s így tisztán az az után nyert javadalmazásra van utalva.

A tisztviselők és altisztek jövőjéről ilyen körülmények között csak megfelelő nyugdíj biztosításával lehet gondoskodni s gondoskodik is erről az államkinestár, ha nem is valami bőkezűen, de mégis úgy, a hogy. Az alkalmazottnak ennél 10 hosszú éven át kell szolgálnia, hogy magának a legcsekélyebb nyugdíjat biztosítsa s így majd egy évtizeden át kell remegnie, hogy valamely nyavalya, vagy testi fogyatkozás munka- és keresetképtelenné teszi s ekkor nem marad egyéb számára a koldusbotnál. A nyugdíj emelkedésének a fokozatai a tizes rendszeren alapulnak, mely szerint 10, 20, 30 és 40 éves szolgálat után élvezett fizetésének negyedét, felét, harmadát, végül pedig egész készpénz fizetését kapja nyugdíj fejében.

A jobb javadalmazásu, magasabb rangfokozatok oly annyira gyérek, hogy azokat évtizedeken át teljesített buzgó szolgálat után is az altiszteknek alig négy-öt százaléka éri el s így nagyon természetes, hogy azok legtöbbször nyugalomba is az alantas fokozatok valamelyikéből vonul s abba a vizás helyzetbe jut, hogy annak a fizetésnek, mely még a különféle mellékjavadalmak mellett is alig volt elegendő a megélhetésre, bizonyos hányadából kell megélnie akkor, midőn az elgyöngült testi szervezet

jobb minőségű, táplálóbb eleséget kíván, midőn jelentkeznek az agg korral járó különféle nyavalyák és betegségek, melyek költséges gyógykezelést igényelnek.

Itt még meg kell emlékeznünk ama szerencsétlen özvegyekről, kiket gyakran a szolgálat közben ért baleset, az ott szerzett betegség foszt meg kenyérkeresőiktől, ők maguk pedig az önmaguk és a többnyire számos apró gyermekük részére s tán éppen ezek miatt élelmüket megkeresni képtelenek. Megkapják ugyan maguk részére a férjük által élvezett kézpénzfizetés egy harmadát s a gyermekek részére is bizonyos korrig havi 1 frt 50 kr. nevelési járulékot. Ily módon kap azután egy IV-ed osztályu m. kir. erdőőr özvegye évi 80 frt nyugbért, az ugyanolyan osztályu faraktárőrre pedig nem egészen 67 forintot; tessék neki abból meg is élni és a becsület ösvényén is megmaradni, mert ha ezen nem marad meg, még azt a csekély nyugbért is elveszti.

Mit mondjunk azonban a gyermekek nevelési járulékáról? Mit tegyenek ezzel a napi öt krajczárnak megfelelő összeggel? Vegyenek azon az éhező gyermekeknek kenyeret, vagy ruházzák föl belőle mezitelen testüket? Fizessek az orvost, a gyógyszerert, az iskolapénzt s szerezzenek be tankönyveket és íróeszközöket?

„Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket!”
Bizon sokkal jobb lenne az ilyen szeren-

valami kényelmes dolog és semmiféle veszéllyel nem jár; az ember gyakran ennél is olyan könnyen ott hagyhatja a fogát, mint akár csak a medveadászaton; ezt saját tapasztalásomból állithatom, mert ime nem régen, az idei tavasz első napjaiban magamat is hasonló veszély környékezett. Az eset nekem nem volt mulatságos, de másoknak talán az lesz, így hát elmondom úgy, a mint megtörtént.

Ha emlékezetem nem csal, április első napjainak valamelyikén történt, hogy egy községbeli ember azzal az örvendetes hírrel állított be szerény lakásomba, hogy a határbeli tó tükren több vadkacsa uszkál. A falubeliek ismerték már kacsázó szenvedélyemet s s boldog volt az, ki nekem hasonló jelentéssel örömet okozott. Elhatároztam, hogy nem tétozom soká, hanem már a legközelebbi napon kimegyek személyes meggyőződést szerzendő az örvendetes valóságról.

Megérkeztek már a halászhók is a tóra, melynek terjedelme 28—30 kat. hold s éppen a határ közepe táján fekszik. Hal bőségét eléggé jellemzi az, hogy a

halászhók évente 10—15 métermázsa különféle halat szállítanak belőle egyes nagyobb városok piacaira.

Szép verőfényes tavaszi nap volt kirándulásom napja s a délutáni nap elég meleg sugarakat bocsátott alá. Elhatároztam, hogy a vadászathoz igénybe veszem a halászhók segítségét s miután megfelelő minőségű és mennyiségű tölténnyel láttam el magamat, vig kedéllyel és a legszebb reményekkel ballagtam a lakásomtól mintegy 20 percznyi távolságra fekvő tóhoz. A délelőtti teljes szélcsend után délután egy kis szél kezdett fujdogálni s mig a tóhoz kiértem, meglehetősen megerősödött s bár a hullámozó vizen bajosabb a kacsázás, ez nem hátráltatott szándékom kivitelében.

Délutáni 3 óra lehetett, midőn a szép tóhoz kiértem s nagy öröömre mindjárt megláttam, hogy közepe táján több kacsa vigan lubiczkol a szép tiszta vízben. A tó vize a szél által fölkaivarva háborgott ugyan egy kissé, de hát ez nem volt olyan nagy baj, hogy engem visszariasztott volna.

Két halász éppen az elébb érkezett vissza a

csétlen árvákra, ha oda mehetnének az Urhoz, a honnan nincs többé visszatérés, de „a hol nem esznek, nem isznak, nem ruházkodnak, hanem élnek mint az angyalok,“ szóval jobb reájuk nézve a halál, mely megváltja őket az inségtől s kiragadja a siralom eme völgyéből!

Az az állapot azonban, melyben a kincstári alkalmazottak ezen a téren vannak, még paradiesominak és irigyelésre méltónak mondható. Mit mondjunk azonban az ezeken kívül az erdészetnél alkalmazott többi altisztekről, kiknek számát minden nagyítás nélkül bátran tehetjük 20—25 ezerre?

Hány magán uradalomnál vannak olyan rendezett állapotok, hogy annak alkalmazottjai munkaképtelenségük esetére, vagy pedig elhalálozásuk után családjaik bár csak a legcsekélyebb mértékben is biztosítva lennének a nyomor, a koldusbot ellen? Szégyenkezve bár, de őszintén be kell vallanunk, hogy az ilyen magán uradalom hazánkban még mindig fehér holló számba megy, sőt még a fundationális birtokok, a hitbizományok sem igen képeznek kivételt.

Az alkalmazott, ki ifjúságát, mondhatni egész életét hivatásának áldozta, ebben testi egészségét megrongálta, tönkre tette, midőn már a szolgálat teljesítésére többé nem képes, oda vettetik a nyomornak, nélkülözésnek, mint a

hogy a kifacsart citrom héját kilöki a szemétdomb tetejére, mint olyan valamit, minek már többé hasznát úgy sem lehet venni.

(Folytatás következik.)

Biztosítsuk fiaink jövőjét.

Minden szülőnek első és legfőbb kötelessége, hogy gyermekeinek jövőjéről tőle telhetőleg gondoskodjék és azt annyira, a mennyire biztosítsa s ne dobja ki a magával még tehetetlen, a világban és annak folyásában járatlan ifjut az emberiség árjába, mely könnyen magával sodorhatja, hanem adjon neki legalább annyit, hogy pályája nehézségeivel legalább az első pillanatokban megküzdhesen. Boldog az, ki földi javakkal meg van áldva s ezek megtartásával, sőt szaporításával biztosítja gyermekeit, aránytalanul boldog ahoz képest, ki ezt véres verejtéke árán kénytelen megtenni. A mai kor figyelme mindenre kiterjed s így ezt a dolgot sem hagyhatta érintetlenül, hanem fenkölt szellemű, sőt koronás emberek gondoskodtak módokról, melyek segítségével még a legszegényebb sorsu is csekély áldozatok árán s állásához és vagyoni viszonyaihoz mérten gyermeke jövőjéről gondoskodhatik. Ezek a különféle biztosító intézetek s ezek között bizonyára az első és legelőkelőbb helyet foglalja el az „Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére“.

Az intézet reális volta és szolid alapjára nézve legtöbb biztosítékot nyújthat az, hogy védnökségét Ő csász. és kir. Fensége József főherczeg kegyeskedett elvállalni s hogy ez nem közönséges részvénytársaság, mely pénzügyi hullámzásoknak, bukásnak kitéve lenne,

halászatról s a halak kirakodásával foglalatostkodtak. Kérésre szívesen oda ígérték csónakjukat és segítségüket s mondhatom, elég türelmetlenül töltöttem el azt a fél órát, míg munkájukkal elkészültek, bár a halász zsákmány szemlézése elég élvezetet nyújtott. Igen, de mi volt ez nekem a kacsázás élvezetéhez képest!

Végre elkészültek s én egyikükkel beszéltem a hosszú de keskeny lélekvesztőbe, mely csak arra lát-szott elkészítve lenni, hogy azok terhet elbírassa.

Csónakunk csendesen himbálozva siklott tova a fodros hullámokon s én alig vártam a pillanatot, mikor oda visz az első kacsza közelébe s én azt puskacsővem hegyére vehetem és eldicsekedhetem, hogy ime még is és megint csak én lőttem az elsőt. Már jó ideje kanyarogtunk ide-oda, minden eredmény nélkül; a kacsák nagyon óvatosak voltak s már a lőtávolon kívül fölrebentek s a magasba emelkedve, fejünk fölött kóvályogtak. Beláttam, hogy a víz színén való lövésből semmi sem lesz s meg kell próbálnom a röptiben való

lövessel. A csónak egyik végében a halász ült, a másikban magam s ugyancsak csöndesen kellett viselkednünk, hogy a szűk alkotmány föl ne billenjen.

A mint lassacskán halladunk előre, egyszerre szárnyak suhogását hallom a fejem fölött s a mint fölpillantok, látom sebes röptében a négy gyönyörű tőke ruczáat. Vadász szenvedélyem egyszerre elragadt s minden mást feledve fölugrottam s célba véve az elsőt, megnyomtam a ravaszt.

A lövés eldőrdült, de eredményét már nem láttam, mert ugyanabban a pillanatban nagy loccsanással zuhantam bele a három öles vízbe a megbillent csónakon elvesztve az egyensúlyomat.

Az első pillanat rémületét csak az képzelheti el, ki már maga is volt hasonló veszélyes helyzetben; én magam veszve hittem magamat. Még talán szerencse volt, hogy esés közben jobb lábam feje a csónak szélébe akadt s így annál fogva lógtam fejjel lefelé a vízbe. Puskámat — mint az igazi jó vadászhoz illik, görcsösen szorítottam markomba s még a halálban sem akartam

hanem kölcsönösségen alapulván, a résztvevők részére teljes biztosítékot nyújt.

Nem szándékunk és nem is hivatásunk bármiféle biztosító társaságnak reklámot csinálni, hanem igenis föladatunk a jóra és hasznosra rámutatni s olvasóink figyelmét arra fölhívni, így csak arra szorítunk, hogy a társaság „tervezetét” teljes szövegében közöljük, egyuttal kijelentvén, hogy az érdeklődőknek további fölvilágosítással bármikor szívesen szolgálunk.

A tervezet szövege a következő:

Tervezet.

Az „Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére” a szülőknek s gyámoknak lehetővé óhajtja tenni azt, hogy a tényleges katonai szolgálat költségeinek fedezése, vagy — be nem soroztatás esetén, — a tanulmányok befejezése, esetleg valamely polgári életpálya megalapíthatása czéljából serdülő fiaiknak, illetve gyámoltjaiknak aránylag csekély díjfizetés mellett segélyösszegeket biztosítsanak, a melyek vagy egyszeri tőkék alakjában, vagy pedig kívánatra — a besorozott ifjak számára — mint havi járadékok folyósítandók.

A hazafias czél, melyet az „Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére” követ, legfelsőbb helyen a legnagyobb helyeslésre és a leghathatósabb támogatásra talált s ennek következtében Ő csász. és kir. Fensége József főherczeg az intézet védnökségét legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott.

Minden gondos szülő ujszülött fiacskájának egy korona 16 fillér havi díjért 400 korona tőkét biztosíthat. Ezen összeg a hadsereg-, honvédség- vagy a haditengerészethez leendő bevonulás napján, azaz azon évi október havának 1-jén fizettetik ki, a melyben a biztosított ifju 21-ik évét betölti, — esetleg, ha a katonai

attól megválni. A szegény halásznak nagy fáradságba került, míg kényelmetlen helyzetéből kiszabadított és a csónakba beemelt, mert ez mindig újabb fölbillenésnek volt kitéve. Végre sikerült a dolog s én megkönnyebbülten s szívem mélyéből adtam halát az egek Urának, hogy a már biztosnak vélt haláltól megmenekültem.

Egészen szárazon még sem menekültem, mert míg a csurom vízzé lett ruhámban haza vergődtem, úgy áthültem, hogy vagy két hétig megnyomtam az ágyat, ezüst zsebóráim pedig lánczostul a tóba vesztett. Ezen kívül zsebnaptáram s a benne volt fontosabb irományaim teljesen eláztak s ugyan úgy járt 18 töltenyem is.

Szenvedéseim közepette eszembe jutott a vízben fuldokló ember, a ki — midőn kihúzták — megmentőinek megfogadta, hogy addig nem megy vízbe, míg előbb meg nem tanul uszni s magam is fogadást tettem, hogy fogok jövőben is kacászni, de csak — szárazon.

Biró László, gazdasági segéd tiszt.

szolgálatra alkalmatlannak találhatnák, legkésőbb azon év október 1-én, melyben a 24-dik évét eléri.

Ha valamely besorozott ifju atya annak idején azt kívánja, hogy fiának az egyszeri tőke helyett a tényleges szolgálat ideje alatt bizonyos járadék folyósíttassék, úgy a biztosítottnak, ha mint egyéves önkéntes szolgál, 34 koronát, ha pedig három évre lőn besorozva, 11 korona 88 fillér fog havonként járadék czímén kiutaltványoztatni.

E példából eléggé kiviláglik, hogy szerényebb sorsuak is igen csekély áldozatok árán — naponként nem egészen 4 fillér — igen lényeges támogatásban részesíthetik fiaikat arra az időre, midőn hazájukkal szemben legnehezebb köteleességüknek, a hadkötelezettségnek eleget kell tenniök, illetve akkorra, a midőn azoknak önálló polgári pályát kell választaniok.

Az „Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére” Ő cs. és kir. Fensége József főherczeg védnöksége alatt” biztosítási feltételei a lehető legszabad- elvűebbek.

A biztosítottnak a biztosított esemény beállta előtti halála esetén a befizetett díjak minden levonás nélkül azonnal visszafizettetnek.

A szerződés szerű díjak lefizetésére az intézet mindenkor két havi időt engedélyez tagjainak s megengedi továbbá azt is, hogy a törölt kötvények ujjonani érvényesítését a fél 6 hó alatt kérhesse.

Minthogy nincs mindenki abban a helyzetben, hogy évek hosszú során előre elvállalja az állandó díjfizetési kötelezettséget, minden tagnak jogában áll, hogy legalább három évi díjfizetés után, bármely okból, további fizetéseit bdszüntesse. A tag ez esetben díjmentes kötvényt kap a biztosított összeg annyi részéről, a hány évi díj lőn az eredetileg megállapított részletekből befizetve; ha pl. egy atya 5 éves fiavára 2000 korona tőkét biztosít és 4 évi díjfizetés után nincs többé abban a helyzetben, hogy díjfizetéseit folytathassa, úgy eredeti kötvénye kicseréltetik egy 500 koronáról szóló díjmentes kötvény ellenében, mint-hogy a kikötött 16 év helyett csak 4 évig fizette a díjakat.

Ezenfeül arra a kötvényre, mely legalább már 3 évig van hatályban, a teljesített befizetések 50 %-a erejéig kölcsön vehető fel.

Az „Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére” Ő cs. és kir. Fensége József főherczeg védnöksége alatt” egész tiszta nyereségét tagjainak javára fordítja.

A tiszta nyereség 60 százaléka az osztalékalapba folyik. Ez osztalékalapban az összes biztosítottak a számukra biztosított tőkék arányában részesülnek.

Az egyes osztalékok, — hányadok összegyűjtve, a biztosított tőkékkel egyidejűleg fizettetnek ki a tagoknak.

A tiszta nyereség 20 százaléka az alapszabályokban meghatározott biztosítéki alapok összegyűlte után a tiszteletkeli tagok adományaiból alkotott:

rokkantak alapja

javára fordítottik.

Ez alaphól első sorban az intézetnek háboruban megsebesült vagy egyáltalán rokkantakká vált egykori biztosítottjai, valamint az intézet volt tagjainak özvegyei és árvái beigazolt szükség esetében időleges vagy állandó segélyösszegekben részesíttetnek.

Az imént felsorolt előnyök, a melyeket az „Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére” tagjainak nyújt, bizonyára csak arra indíthatják a szülőket, kiknek fiugyermekeik vannak, hogy azok javára az intézet tagjainak sorába lépjenek.

Miután a gondos szülő még akkor is, ha azon kellemes helyzetben van, hogy fiát a katonai szolgálat idejére, vagy be nem soroztatás esetén a polgári élet-pálya megalapítására sajátjából támogathatja, úgy az egyik, mint a másik esetben igen jelentékeny anyagi áldozatokat kénytelen hozni, ennél fogva ajánlatosnak mutatkozik oly összegeket biztosítani, a melyek nagyobbak azon segélyezésnél, a melyeket az ifjakkal véd-kötelezettségük idejére szántak.

Minthogy a biztosított összeg magának az atyának vagy gyámnak kezeihez fizettetik ki, fennmarad részére a szabad rendelkezés joga a felvett tőke felett.

Megemlítendő még, hogy az intézetnek a közgyűlésen üléssel és szavazattal bíró disz- és rendes tagjai által gyakorolt önkormányzat a vezetőség egész tevékenységének legkitünőbb ellenőrzésére nyújt módot.

A részjegyzőke a tartalék- és egyéb alapok kizárólag a legbiztosabb, elsőrendű értékpapírokba fektettetnek.

Teljes joggal elvárhatjuk tehát, hogy intézetünk előnyeiben számosan fognak részt venni s pedig annál is inkább, mert ez az első hazai intézet, a mely a katonai szolgálat esetére való biztosítást felkarolta.

A z i g a z g a t ó s á g.

LEVELEZÉS.

Erdőháza, 1897. június hó 8-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

Egy ritkaságszámba menő hírrel akarom ez uttal meglepni az „Erdészeti Ujság” igen tisztelt olvasóit, melyre tudom, hogy sokan azt fogják mondani, hogy az nem egyéb előre átgondolt vadászfüllesztésnél, mert mi türes, tagadás, már mi vadász emberek nem igen szeretünk hitelt adni egymás elbeszélésének, jól tudván azt, hogy vadásznak csak minden századik szava igaz, sőt gyakran már olyanok is beszélnek vadász kalandokról, kiknek soha sem volt puska a kezükben, de hát ez egyszer félre teszem magam is a megszokott tódítást s kinyilatkoztatom, hogy az, a mit itt elmondok, szórul szóra igaz.

Az eseményszámba menő eset, melyet elmondandó vagyok, oly annyira határos a lehetetlenséggel, hogy magam sem hinném el, ha nem ismerném vadásztársamnak — ki azt nekem elbeszélte — igazalmúségét és teljes szavahihetőségét.

Vadásztársam az esetet következőkép beszélte el: A nagyméltóságú gróf Erdődy Ferencz ur monyorókeréki uradalmában folyó évi június hó 5-én kísértelt az elbeszélő Thyr János uradalmi vadász a mezőre, hogy a netalán ott kószáló kóbor ebek és macskák garázdálkodásától megmentse a kis süldő nyulacsakákat. A mint a „Csonkás” nevű erdő szélén bandukol, a szemei egyszerre egy előtte álló, itt eddig ismeretlen csoda állaton akadnak meg. Sokáig tündökött magában, hogy mi lehet az, kutya-e, vagy őz? Alakja inkább őzre emlékeztetett.

Óvatosan lopódzva előre, sikerült neki a különös jelenséget megközelíteni vagy 90 lépésnyire s ekkor majd kővé meredt bámultában, midőn a csodállatban egy hatalmas zergére ismert. Hamarosan rá akart puszkálni, de ekkor vette észre, hogy történései mind csak 4-es söréttel vannak megtöltve. Égett ugyan a vágtyól, hogy rá löjjön, de a józan gondolkodás végre is észre ténitette s belátta, hogy ilyen apró göbecscsel olyan nagy távolságról nem tehet benne kárt s legfőllebb elriasztja, így hát boszusan vetette vállára fegyverét s igyekezett a vadat közelebbre becserkészni, mely vállalkozása azonban csütörtököt mondott, mert a zerge mihamar megneszelte s hatalmas ugrásokkal bemenekült a közeli rozs vetésbe.

A vadász erre gyors léptekkel igyekezett a közeli faluba, hogy tapasztalatát az uradalom intézőjével közölhesse, utját azonban csakhamar megtakarította, mert az intéző urral csakhamar szemközt találkozott.

Elmondván a látottakat, az intéző ur nyomban egy pár golyós történyt nyomott fegyverébe s a luczerna kaszálassal foglalatoskodó béreseket hajtókul kirendelvén, ő maga a vadászszal egyetemben az ellenkező oldalt elállotta.

A hajtás annak rendje és módja szerint megindult, de — sajnos — nem vezetett eredményre, mert a zerge, miután az egyik hajtót majdnem föllökte, visszavágot a hajtók vonalán s a szomszédos területre menekült. Este többen kimentünk lesre, de a szökevény bizony nem jelentkezett.

Hogy mikép kerülhetett ez a ritka állat Vasvármegyébe, hol eddig soha sem fordult meg, ez sehogy sem tér a fejembe, pedig leírása után másnak képzelni sem lehet, mint zergének, mert hátrahajlott kampói, alig 10 cm. hosszú farka s hosszú szőrrel benőtt lábai csak erre engednek következtetni.

Vadász üdvözlettel maradok igaz hive

Machay Pál.

Különfélék.

Kérelem A juliusi évnegyedi fordulóval ismét azt kellett sajnos tapasztalnunk, hogy olvasóinknak majdnem három negyede nem törlesztette le hátralékát s előfizetését meg nem ujitotta. Ilyen viszonyok közt kénytelenítve vagyunk mindazoknál, kik már félévet meghaladó időn át hátralékban vannak, a tartozást postai megbízás útján beszédni, minek költségeit természetesen az illetők viselendik. A postai megbízás ki nem váltása a lap megszüntetését és a tartozásnak a helybeli bíróság előtt való pörlését vonandja maga után, mely végső eszközhöz ugyan nem szívesen folyamodunk, de hát kénytelenek vagyunk vele, ha magunk is kötelezettségeinknek eleget akarunk tenni. Ugy látszik, hogy be fog teljesedni lapunk és törekvéseink ellenségeinek jóslása: a közöny fogja megtörni minden igyekezetünket! Mi megtettünk mindent, a mi csekély erőnkől kitellett s nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk, hogy minden anyagi haszon nélkül munkálkodtunk megfeszített erővel olyanok érdekében is, a kiknek vagy rosszakarata, vagy nembánomsága viszi nemes törekvéseinket az elenyészés örvényébe.

Kinai büntetés. Rossz gyermekeknek elijesztő például álljon itt egy büntetés, melyet a Shinghaiban megjelenő keletázsiai Lloyd jelent. Minap tettek közhírré egy császári pátenset, a mely az elhalt kilencedik herceg fogadott fiát édes anyja és a régenskirálynő iránt való engedetlen magaviselete miatt élete fogytáig tartó börtönbüntetésre ítélte s fölhatalmazta egyuttal az anyát, hogy más fiut fogadhasson gyermekéül a ki az elitelt rangjába lépjen. A szerencsétlen fiatal ember vétke az, hogy édesanyja névnapján nem akart letérdelni sem előtte, sem a régenskirályné előtt.

A legkisebb ló. A legkisebb ember a mesében a Hüvelyk Matyi, a valóságban pedig egy egzotikus nevű álherczeg, a ki mindössze hetven czentiméter magas s a vásáros bódékban mutogatják. A csodaemberen tul tesz a milánói csodaló, a mely csak hetven czentiméter magas; akkora mint egy közép nagyságu kutya. Bréhm említi híres könyvében, hogy a shetlandi pónik a világ legkisebb lovai, mert 82—90 czentiméter magasak. Carcano márki pónija szintén a shetlandi fajból való, de harmincz czentiméterrel kisebb, mint a Brehm által említett pónilovak. Carcano lovacskája igen formás és erős, dreszirozva van s kocsit huz, kitaratása bámulatos. Élelmezése rendkívül olcsó, alig kerül naponkint néhány centisimibe.

Szerelmi tragédia a Karsztban. Megrázó tragédia hire érkezett ide a Karsztból, a melynek halvérü, a természet mostohaságával küzdő lakói csak ritkán hallatnak magukról. A tragédia hősei egy Plese József nevű parasztlegény és Petránovics Mária, az ismert szerencsés kezü medvevadász leánya, a kik mindketten Delnicében éltek. A két fiatal — a legény 24,

a leány 20 éves volt — az első szerelem féktelen szenvedélyével szerették egymást, bár a leány szülei nem jó szemmel nézték a viszonyt, mert leányuk számára, a ki a község szépei között is a legelső helyet foglalta el, Plesét nem tartották jó pártinak. A szerelmi idill, a mely annál édesebb volt, mert titokban folyt, akkor vált tragédiává, a mikor Plese nyíltan föllépett kérőnek a szép leány házában. A mint előre lehetett látni, elutasító választ kapott. A boldogtalan szerelmesek késő éjszaka találkoztak künn az erdei réten. Borzasztó sikoltásra szaladtak elő az emberek, s vérében fekvé találták Máriát. Mellén óriási seb tátongott. Távolsabb tőle megtalálták a legény holttestét is, a ki ugyanavval a késsel, a melylyel kedvesét megölte, nyakán elvágta az ereket és elvérzett, mielőtt megmenthették volna.

Agyonlőtt vasuti ör. A bécsi személyvonatnak utasai a nyílt pályán igen szomorú látványosságnak voltak szemtanúi. Az egyik őrház előtt a vonat kénytelen volt megállni, mert a jelző tilosra állt. A lokomotív fűtőülése daczára sem változott meg a jelzés, mire aztán a vonat személyzete az ör keresésére indult. Az őrház mögött csakugyan megtalálták holtan, átlőtt mellel. Kiderítették, hogy a szegény embert gróf Szapáry Gyula uradalmi csősze lötte agyon. A vizsgálatot megindították.

Felhőszakadás, villámcsapás. Melléte és Lice gömörmezei községek határában a minap óriási felhőszakadás volt. A hegyekről hömpölygő ár tömérdek takarmányt és a reten legelésző több marhát és sertést magával sodort, azonkívül a két községben több mint száz házat romba döntött. A felhőszakadásnak több emberélet is esett áldozatul. Sebespatak gömörmezei helység fölött roppant égiháboru vonult el. A villám leütött Dávid János gazdaember házába és össze-vissza járta a szobákat, melyeknek egyikében éppen együtt ült a gazda feleségével és két kis fiával. A villámütéstől valamennyien alétan zuhantak a földre, úgy, hogy orvost kellett hívni, kinek sikerült is a szülőket magukhoz téríteni, az egyik fiu azonban meghalt, a másik pedig megnémult.

Füst és hang nélküli ágyulövés. Párisból jelentik, hogy Humbert francia ezredes az ágyulövések olyan diszkrét módját találta föl, a mely nemcsak füst nélkül való, hanem durranása is alig hallható. Az ezredes már régebb idő óta gondolkozott azon, hogy a német hadseregnek gyorstüzelő ágyuit, a melyek a franciáknál nem oly tökéletesek, valamely praktikus ujitással tulszárnyalja. Sok kísérlet után jött arra a gondolatra, hogy a lövésnek füstjét és hangját szüntesse meg; ezt a kevésbbé gyorsan kezelhető fegyvert is veszedelmesebbé tenné a legmodernebb golyószórónál, a melyet durranásairól csakhamar fölfedez az ellenség. Egy fegyvergyárban kísérletet tett találmányával, mely pompásan bevált. Akkor a francia hadügyministeriumnak ajánlotta föl. A hadügyministerium április 26-án több tisztjével megvizsgáltatta Humbert találmányát s mindnyáján meglepőnek találták az erehményt. Humbert páteneset akart

szerezni találmányára Németországban is, de akkor egy Raschen Gyögy nevű svájci ember jelentkezett, hogy ő már 1896-ban patenset szerzett ugyanilyen találmányára Németországban. A találmány tehát megvolna már a németek számára is, de a hadsereg ott még nem foglalkozott vele.

A királyi vadászatok. Az Erdészeti Lapok "tárca rovatában Kallina kir. főerdőmester az 1896. évi udvari vadászatokról irt s táblázatos kimutatást közöl az elejtett vadakról. Összesen 14370 darab vad esett, abból szarvaskika 43, szarvastehén 122, vaddisznó 10, őzvad 60, nyul 3170, lapin 233, vadpulyka 58, fácán 3494, fogoly 2572, szalonka 113, vadkacsa 76, fűj 101 róka 251, borz 30, menyét 342, sündisznó 199, görény 113, sas bagoly 202, kánya 1718. A felsorolt vadak közül ő Felsége a király 249 darabot ejtett el.

Családirtó villám. Egy kasertai távirat jelenti, hogy a minap a Monte Cassino völgyben egy égiháború közben a villám lesújtott egy Venedicti nevű san-ambrogio-i polgár házába és a család hét tagját megölte.

A virtus vége. A deszki tanyákon alig akadt boldogabb pár ember, mint Alexi Gyika és szép fiatal felesége. Három hónapja voltak házasság és nagy boldogságban éltek. A minap a fiatal pár kikocsizott. A vasuti töltésen keresztül vitt az ut s éppen, a mikor a töltéshez ért a kocsi, közeledett a sineken az aradcsanádi vasut. A férj meg akarta mutatni, hogy milyen jól hajt. Hátrarántotta a gyeplőszárat, azután közibük vágott a csikóknak. A kocsi nekiment a töltésnek, de az egyik sinen megakadt és félrebillent. A következő

pillanatban a gőzgép teljes erővel ütődött a kocsihoz és azt a benne ülő asszonnyal együtt a szó teljes értelmében összezúzta. Alexi véres fővel került ki a kerekek alól, a melyek a két tüzes csikót is megölték.

Kínálat.

A következő vadászkutyák eladók.

1. Egy német faj sötét-barna vizsla szuka, erőteljes, szép külsővel, atyja Wotan (Bertha-Greif Nidung) anyja Lilly (Juno Treff-Morell-Hoppenrade) ára 35 frt.
2. Egy hat hónapos barna kan vizsla, ára 20 frt.
3. Egy rozsdabarna színű másfél éves tacsó, ára 15 frt.

Bővebb felvilágosítás kapható: „Vadászlapban” posta Szabad-Báránd, Sopron megye, a hová a szíves tudakozódások czimezendők.

Szerkesztői üzenetek.

Auxilium. Az erdőgyakornoki állás elnyerésére az erdészeti akadémia elvégzése és államvizsga letétele szükséges, így tehát fiából erdőtiszt nem lehet; ha azonban erdészeti pályára szánta, nagyon derék altiszt válhatik belőle, mert a végzett középiskolai tanulmányok csak előnyére lehetnek. Legezészerűbb lenne — ha a 17 éves kort eléri — erdőőri szakiskolába adni, addig pedig gyakorlatra valamely erdészeti hivatalhoz, ha esélyesebb díjazás mellett is. Különben felveszik tanítóképezdebe is, hol rendszeren olyan képzemények vannak, hogy a tanfolyam a szülőnek alig kerül valamibe.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Majdnem

8000 FORINT

lesz díjtalanul kiosztva

„**A LÉT**”

kiaóhivatala által. A díjkiosztáson, valamint a kiadóhivatal által nyújtandó tisztességes és jövedelmező mellékkereseten (biztos állásra való kilátással) részt vehet mindenki (nő vagy férfi) ki a következő talány megfejtést beküldi,

A s Zeren cseabát Rakse géde.

A ki ezen talányt meg tudja helyesen fejteni, az küldje a megfejtést és 35 krt postabélyegben a pontos címével „A LÉT” kiadóhivatalának.

BUDAPEST, V.

Minden egyes beküldőnek egy rendkívül érdekes diszes kötésű könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkívül

8 osztályban, 1500 főjutalom majdnem

8000 forint összértékben

köztük jutalmak: 1000, 800, 750, 500, 300, 250, 200, 150, 100 korona s. i. t. értékben lesz kiosztva olykép, hogy bárki is mind a 8 osztályon részt vehet s így 8 legelső főjutalomra is tehet szert. A közelebbi felvilágosítás valamint a jutalmazottak névsora és címe „A LÉT”-ben lesz közzétéve.

A „REFORM-TANMÓD VEZETŐSÉGE,” hogy a maga nemében páratlan a pedagógiológiai szaktekintélyek által elismert psychó- és phisiológiai következetességen alapuló tanfolyamain (levél szerint is) résztvevők között (nő vagy férfi) több mint

15000 KORONA

díjakat oszt ki oly czélból, hogy ezen tanmódot — amely mindenek előtt a tanulni óhajtot megtanítja tanulni, s egyben ennek emlékezőtehetségét a tökély legmagasabb fokára emelni törekszik, s csakis akkor kezd a tulajdonképeni tantárgy tanításhoz, ha a tanuló emlékezőtehetsége az illető tantárgy felfoghatására kellően előkészítetett, — mindenütt ismeretessé tegye, adja a következő díjtalanít.

A g Yakor lat it Ud Á s
N. n. N. n. N. n. N. n. N. n. k ire
h Asz nos

A ki ezen talányt helyesen meg tudja fejteni, küldje azt és 40 kr. postabélyeg a pontos címével a REFORM-TANMÓD „23” VEZETŐSÉGÉHEZ,

Budapest, váczi körut 74.

Minden egyes beküldőnek egy rendkívül érdekes diszes kötésű könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkívül 3 osztályban 1500 főjutalom — több mint 15000 korona összértékben köztük 1000, 800, 750, 500, 300, 250, 200, 150, 100 korona s. i. t. értékben lesz kiosztva, olykép, hogy bárki is mind 8 osztályon vehet részt s így 8 legelső főjutalomra is tehet szert. Közelebbi felvilágosítások valamint a jutalmazottak névsora és címe más helyen lesz közzéve.



MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzeke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujjlag megbízott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltenek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.